

ЧИСЕЛЬНИЙ МЕТОД ВИЗНАЧЕННЯ ІЗОТЕРМИ СОРБЦІЇ КАПЛЯРНО-ПОРИСТИХ МАТЕРІАЛІВ

¹Сороковий Родіон Ярославович, ¹Сорокова Н.М., ²Кольчик Ю.М.

¹Інститут технічної теплофізики НАН України

Тел. (044) 424-96-28, E-mail: n.sorokova@ukr.net

²Київський національний університет будівництва та архітектури

Мета. При розрахунках тепломасопереносу в процесах сушіння або зволоження пористих тіл, тепловологістного стану огорожувальних конструкцій будівельних споруд виникає необхідність мати наявності ізотерми сорбції. Для широкого кола матеріалів ізотерми емпірично отримані і представлені у вигляді таблиць або графічних залежностей $W_p(\varphi, T)$. Однак температурний інтервал даних по рівноважному вологовмісту W_p істотно обмежений. Методи експериментального визначення W_p є досить тривалими і складними з точки зору забезпечення підтримання сталого стану оточуючого середовища та точності вимірювання зміни маси матеріалу.

Результати роботи. Значення W_p зазвичай розраховують за допомогою співвідношень, що апроксимують експериментально знайдені ізотерми. Вигляд залежностей $W_p(\varphi, T)$ визначається природою, структурою та енергетичним станом стінок пор матеріалу. Найбільш повними характеристиками структури пористих тіл є диференціальна і інтегральна функції розподілу пор по розмірах. Остання визначає частку Π_r пористості, що припадає на пори з радіусами від мінімального $r_{\min}$ до поточного r . Якщо $r = r_{\max}$, Π_r дорівнює пористості Π тіла.

В роботі представляється алгоритм чисельного визначення ізотерм сорбції та десорбції, що базується на основі даних про інтегральну функцію розподілу пор по розмірах для даного матеріалу та запропонованої [1] професором М.І. Нікітенко формули для товщини шару конденсату в залежності від вологості φ контактуючого середовища. Проведено чисельні експерименти з різними пористими матеріалами [2] та порівняння отриманих ізотерм з експериментально знайденими, які свідчать про ефективність запропонованого методу.

Висновки. Метод дозволяє визначати рівноважний вологовміст будь-яких пористих матеріалів, для яких відома функція розподілу пор за розмірами, в усьому діапазоні φ при заданій температурі.

Література.

1. Никитенко Н.И. Исследование динамики испарения конденсированных тел на основе закона интенсивности спектрального излучения частиц. ИФЖ. 2002. Т.75, № 3. С. 128–134.
2. Сорокова Н., Кольчик Ю., Сороковий Р. Метод визначення рівноважного вологовмісту будівельних матеріалів огорожувальних конструкцій. Energy Efficiency in Civil Engineering and Architecture. 2018. Iss. № 10. С. 62 – 67.